

1) Náčelníkovi speváckeho zboru na nápev: Smrť synova. Žalm Dávidov.

2) Oslavovať Ťa budem, Hospodine, celým svojím srdcom, budem rozprávať všetky tvoje divy.

3) Radovať sa budem a plesať v tebe, žalmy budem spievať tvojmu menu, ó, Najvyšší!

Žalmy 9:1-3

(Prosím čitateľa, aby si najprv prečítal celý deviaty žalm.)

Bratia a sestry, pred sebou máme jeden z Dávidových žalmov. Nemôže nám uniknúť, že Dávid v ňom oslavuje Boha, Hospodina, ako Sudcu celej zeme. Tento žalm je silnou výpoveďou o tom, že Boh je Sudca a je to On, kto súdi. Hovorí o tom viaceré verše tohto žalmu a ďalšie iné miesta starozákonných písem. V tomto článku sa na deviaty žalm chceme pozrieť očami novozákonného veriaceho. Nebudeme pozeráť na historickosť žalmu, ale budeme si všímať všetko, čo je v ňom napísané, cez poznanie Novej zmluvy a toho, že naším Pánom je Ježiš Kristus z Nazareta. Pozrieme sa aj na to, že súd je iný s tými, ktorí v Boha uverili a iný s tými, ktorí neuverili.

Žalm je určený náčelníkovi speváckeho zboru na nápev Smrť synova (verš 1). Túto skutočnosť nemôžeme prejsť len tak bez povšimnutia. Prečo je nápev žalmu Smrť synova?! Medzi biblistami nie je zhoda v tom, prečo je to tak a o čo presne ide v prvom verši. Myslí sa tým smrť niektorého konkrétneho Dávidovho syna, alebo ide o niečo iné?

Čo v nás spôsobuje slovo smrť najmä vtedy, keď sa týka niekoho z našich blízkych alebo príbuzných? Smrť v našich srdciach spôsobuje zármutok – a takýto stav býva spojený so smrťou všeobecne: smrť rovná sa zármutok. Lenže keď čítame verše žalmu ďalej, napríklad verše 2 a 3, nemôžeme si nevšimnúť jednu pozoruhodnú vec – Dávid sa nesmierne raduje: oslavovať ťa budem, Hospodine... radovať sa budem a plesať. To nie je prejav zármutku napriek tomu, že žalm je zhudobnený na nápev Smrť synova.

Prečo sa Dávid raduje a oslavuje Hospodina? Oslavuje azda smrť svojho syna? To nikde o Dávidovi nečítame. Či to je kniha Samuelova jedna alebo druhá, alebo sú to Kronické knihy, nečítame v nich, že by sa Dávid radoval nad smrťou niektorého zo svojich synov. A napriek tomu určil žalmu nápev Smrť synova a raduje sa. Raduje sa a oslavuje Hospodina. Dôvod jeho radosti a oslavovania je uvedený vo veršoch 4 a 5: „Lebo moji nepriatelia sa obrátili nazad, klesli a zahynuli od tvojej tváre, lebo si rozsúdil môj súd a moju pravotu; sadol si na prestol, spravodlivý sudca.“ Dávid oslavuje Hospodina kvôli svojim nepriateľom. Kvôli nepriateľom, od ktorých ho Hospodin zachránil. Všimnime si, že Dávid nevyzdvihuje seba, svoje schopnosti. A pritom dobre vieme, aký bol Dávid veľký hrdina. A nevyzdvihuje žiadnu svoju schopnosť, že „ja som porazil“, ale hovorí, že „zahynuli od tvojej tváre“. Čiže Boh je príčinou, prečo sa jeho nepriatelia obrátili nazad. Je to Boh, ktorý rozsúdil jeho pravotu, jeho spor. To je dôvod, prečo Dávid oslavuje Boha – kvôli jeho nepriateľom. Nepoznáme súvislosti, prečo Dávid písal žalm na nápev Smrť synova, ale vieme, aké dôsledky prináša Synova smrť do nášho života.

Teraz nehovorím o žiadnom zemskom synovi, ale hovorím o Božom Synovi. Smrť Božieho Syna priniesla dôsledky do našich životov, do každého jedného života. Kto porozumel tomu, prečo zomrel Boží Syn? Je to tá najväčšia vec, najväčšia udalosť v našom živote. Čo sa s nami udialo, keď sme porozumeli, prečo zomrel Boží Syn a aké dôsledky má jeho smrť pre naše životy? Radikálne to zmenilo naše zmýšľanie. Radikálne to premenilo naše srdce presne tak, ako to Boh zaslúbil: „dám im nové srdce a nového ducha“. Od tej chvíle sme začali nenávidieť všetko to, čo sme predtým milovali. A naopak: všetko to, čo sme nenávideli, sme začali milovať. To je dôsledok toho, že sme porozumeli Synovej smrti.

Vo chvíli, keď sme porozumeli smrti Božieho Syna, mali sme azda dôvod byť zarmútení? Mali sme dôvod na smútok? Práveže naopak! Práve, že táto smrť v nás spôsobila obrovskú radosť. Radosť v našich srdciach. A oslavovali sme v tej chvíli Boha nie preto, že by sme mali radosť, že Boží Syn trpel, ale naša radosť pramenila z poznania, čo to prinieslo do nášho života. To sú dôsledky Synovej smrti: „Lebo moji nepriatelia sa obrátili nazad, klesli a zahynuli od tvojej tváre“ (verš 4). Rovnako ako Dávid, aj my môžeme povedať, že sa radujeme v tom, že naši nepriatelia boli porazení, boli zničení a odvrátili sa od nás preto, že už nad nami nemajú moc. Kto sú to tí naši nepriatelia? Nuž, ten najväčší nepriateľ bola predsa smrť. A ostňom smrti je hriech. Je to hriech, ktorému sme slúžili, a ktorý nás úplne zotročoval. Nemali sme žiadnu slobodu. Boli sme otrokmi toho, čo sme robili, čo nás držalo a ťahalo do smrti. Po celý čas sme boli v smrti, a to je náš najväčší nepriateľ. Ale smrť bola porazená tým, že Pán Ježiš, Boží Syn, zomrel na kríži. A tým, že vstal z mŕtvych.

Keď Pavol píše Timotejovi o milosti v 2. liste v 1. kapitole, tak hovorí, že už je zjavená Božia milosť tým, že sa zjavil Pán Ježiš Kristus. V 10. verši pokračuje –, ktorý (Pán Ježiš) zahladil smrť a vyviedol na svetlo život a neporušiteľnosť skrze evanjelium („zjavená teraz [milosť] zjavením sa nášho Spasiteľa Ježiša Krista, ktorý zahladil smrť a vyviedol na svetlo život a neporušiteľnosť skrze evanjelium“). Toto je dôsledok smrti Pána Ježiša Krista. Dôsledok smrti Božieho Syna. Jediné, nad čím sme mohli smútiť a zarmútiť sa, boli naše vlastné hriechy, naša vlastná vina pred Bohom. On tým, že vykonal túto vec (zahladil smrť), dosiahol: „ohromil si národy, zahubil si bezbožníka, zahladil si ich meno na večné veky, nepriateľ, dokonané sú tvoje

pustošenia“ (verše 6 a 7). Toto sa presne týka nás. Dokonané sú pustošenia nášho nepriateľa. V Liste Židom, v 2. kapitole v 14. verši čítame, že Pán Ježiš vzal na seba ľudskú podobu a to preto, aby smrťou zahladil toho, ktorý má vládu smrti, t. j. diabla. („Teda keď deti stali sa účastnými tela a krvi, tak aj on podobným spôsobom stal sa účastným toho istého, aby smrťou zahladil toho, ktorý má vládu smrti, to jest diabla.“) Ten nepriateľ, ktorý nás sužoval, je diabol. Tým, že prišiel na tento svet, tým, že sa stal človekom, tým, že na jeho ľudskom tele bol vykonaný súd a on zomrel, zahladil toho, ktorý má vládu smrti, diabla.

Apoštol Ján vo svojom 1. liste, v 3. kapitole v 8. verši hovorí, že „na to sa ukázal Syn Boží, aby skazil diela diablove“. A hovorí tam tiež, že „kto robí hriech, je z diabla, lebo diabol hreší od počiatku“. Boli sme to my, ktorí sme konali diela diablove, ktorí sme prispievali k tomu, aby bolo budované diablovo kniežatstvo. Ale tým, že sa ukázal Pán Ježiš, skazil všetky jeho diela. A tie diela boli v nás. My sme boli tí hriešnici, ktorí sme svoje životy budovali, ktorí sme stavali na svojich vlastných hriechoch. A on sa ukázal na to, aby ich skazil. To je dôsledok smrti Pána Ježiša.

Keď Pán hovoril svojim učeníkom, že im zošle Svätého Ducha, ktorý bude usvedčovať svet o spravodlivosti, o súde, tak hovorí, že o súde práve preto, že knieža tohto sveta je už odsúdené, hoci je stále ešte tu. Stále pôsobí medzi synmi neposlušnosti. Napriek tomu je už odsúdené. Ale my sa môžeme radovať v tom všetkom, že sme spoznali, čo priniesla smrť Božieho Syna do nášho života. Môžeme sa radovať v tom, že Boh zaslúbil, že každý, kto v neho verí, už nepríde na súd, už nebude odsúdený, ale prešiel zo smrti do života. Môžeme sa radovať v tom, že vyviedol na svetlo život a neporušiteľnosť skrze evanjelium. Preto je evanjelium dobrá správa. Preto sa človek z toho raduje, keď porozumie, že má život a neporušiteľný život, a že ten život sa nikdy neskončí, nikdy nemôže byť narušený.

Dávid píše, rozsúdil si môj spor, a rovnako bol aj náš spor rozsúdený. Náš spor rozsúdil sám Boh smrťou svojho Syna. Sám Boh pripravil spasenie pre svoj ľud, pre každého, kto uverí v Ježiša Krista – a kto v neho uverí, tomu smrť Božieho Syna priniesla dôsledky do jeho života, priniesla mu viditeľnú radostnú zmenu.

O Bohu je často písané, že bude súdiť. Vo veršoch 8 a 9 čítame: „Ale Hospodin tróni na veky; svoj trón stavia nato, aby súdil. On bude súdiť okruh sveta v spravodlivosti; rozsúdi národy v pravosti.“ Dávid vedel o tom, že Boh je ten, ktorý bude súdiť. Z poznania Nového zákona vieme, že kto bude tým Sudcom, ktorý príde. V Skutkoch v 17. kapitole vo verši 31 je napísané: „(Boh) ustanovil deň, v ktorom bude súdiť celý svet v spravodlivosti v osobe muža, ktorého určil nato, a podáva všetkým ľuďom vieru vzkriesiac ho z mŕtvych.“ Kto bol vzkriesený z mŕtvych?

Je to Pán Ježiš, Boží Syn. Je to on, ktorý príde v ustanovený deň a bude v spravodlivosti súdiť celý svet. Celý svet! „Lebo Syn človeka príde v sláve svojho Otca, so svojimi anjelmi a vtedy odplatí každému podľa jeho skutkov.“ (Matúš 16:27) Nikto z ľudí sa nevyhne spravodlivému súdu. Každý skutok, všetko, bude raz súdené. Otázka len je: Kedy bude vykonaný tvoj súd? Či bude vykonaný v ten ustanovený deň, keď príde ten spravodlivý Sudca, keď príde Pán Ježiš druhýkrát na túto zem, alebo súd nad tebou už prebehol na kríži, kde zomrel Pán Ježiš Kristus za tvoje hriechy? To sú tie dva rozdielne súdy, ktoré sme spomenuli v úvode článku. Áno, tam na kríži bol vykonaný náš súd – každého, kto uveril v jeho meno.

Keď Peter hovoril Kornéliovi o Pánovi Ježišovi v Skutkoch 10:42, tak mu oznámil: „A prikázal nám, aby sme hlásali ľudu a dôrazne svedčili, že on je tým od Boha určeným sudcom živých aj mŕtvych.“ Každý, koho nezasiahla Synova smrť, koho sa nedotkla, komu nepriniesla dôsledky do jeho života, ten stále čelí súdu. Stále je pod súdom. Boli sme to my, ktorí sme chodili vo

všetkých možných nehanebnostiach, ako hovorí Písmo, v zlých žiadostiach, zbytočnom pití vína, hodovaniach, pijatikách, vo všetkom odpornom, hnusnom modlárstve. To sme boli my. A mnohí to robia do dnešného dňa – tí, ktorí neuverili v Božieho Syna. Mnohí takto žijú. Ale týmto hovorí Božie slovo, že vydajú počet tomu, ktorý je hotový súdiť živých i mŕtvych. Posledný súd sa týka úplne každého, kto neuveril v evanjelium Ježiša Krista a je jedno, či už niekto zomrel, alebo bude ešte žiť v čase druhého príchodu Božieho Syna. Jedného dňa bude odsúdený. Keď bude Boh na konci vekov súdiť tento svet, bude jediným Sudcom. Tým, ktorých súd už prebehol na kríži, je a bude Boh útočiskom: „A Hospodin bude vysokým útočiskom potlačenému, vysokým útočiskom v časoch súženia. A budú v teba dúfať tí, ktorí znajú tvoje meno; lebo ty neopustíš tých, ktorí ťa hľadajú, ó, Hospodine“ (verše 10 a 11). Našou jedinou nádejou je Pán Ježiš Kristus. A jedinou nádejou je pre každého jedného človeka, ktorý nechce prísť na odsúdenie. Odsúdenie netreba brať na ľahkú váhu, je vážne, lebo je napísané, že Boh v spravodlivosti bude súdiť tento svet.

Jeden kazateľ raz povedal, že tá najhoršia vec pre hriešnika je, že Boh je spravodlivý. Ale prečo? Nuž, je to práve preto, že Boh nikdy neprižmúri oko, nikdy neprehliadne žiadnu vec. Boh sa nikdy nenechá ničím podplatiť. A aké vážne to je, hovorí Pán Ježiš: „Ale hovorím vám, že z každého prázdneho slova, ktoré povedia ľudia, vydajú počet v deň súdu; lebo zo svojich slov budeš ospravedlnený a zo svojich slov budeš odsúdený.“ (Matúš 12:36-37) Nielen skutky, ale dokonca ešte aj to, čo človek hovorí a ako zmýšľa. Z toho všetkého sa raz bude zodpovedať pred Bohom. Ale tým, ktorí uverili v Krista, je Boh nádejou. V neho dúfajú. Veď je to presne to, čo oznamoval prorok Izaiáš a čo cituje aj Nová zmluva: „Hľa, môj služobník, ktorého som vyvolil, môj milovaný, v ktorom sa zaľúbilo mojej duši, položím svojho Ducha na neho, a bude zvestovať národom súd; nebude sa vadiť ani nebude kričať, ani nikto nepočuje na ulici jeho hlasu; nalomenej trstiny nedolomí a tlejúceho knôtu nevyhasí, dokiaľ neprivedie súd k víťazstvu; a v jeho mene dúfať budú národy.“ (Matúš 12:18-21) Tieto slová sú o Kristovi. Tieto slová sú o tom, ktorý prišiel zachrániť hriešnikov. V jeho mene budú dúfať národy, v mene Ježiša Krista. On priviedol súd k víťazstvu. On porazil nášho nepriateľa, smrť a hriech. Už sa nemusíme desiť, už nie sme pod Božím hnevom my, ktorí sme uverili v jeho meno, náš súd už bol vykonaný. Pán Ježiš nám zabezpečil vchod do svätyne svätých. Preto mu môžeme spievať žalmy. Preto ho môžeme chváliť. Preto sa môžeme radovať, lebo on rozriešil našu pravotu.

Súd ale čaká ešte tých, ktorí v Božieho Syna nikdy neuverili. Pre tých je varovanie: Boh pamätá na všetky skutky človeka, nezabúda na ne a všetko príde na súd pred neho: „lebo on vyhladáva vyliatu krv a pamätá na ňu, nezabúda na krik utrápených“ (verš 13). Možno človek vykonal niečo vo svojom živote, na čo už dávno zabudol. A bolo to zlé. Ale Boh to privedie na súd. Nikdy na to nezabudne. Pamätá na všetky neprávosti človeka.

Boh súdi a na nič sa nezabudne. Pomsta nepatrí do rúk človeka: „Nie sami sa pomstiac, milovaní, ale dajte miesto hnevu, lebo je napísané: Mne pomsta; ja odplatím, hovorí Pán.“ (Rímskym 12:19) On je ten, ktorý spravodlivo rozsúdi, nie človek. „Nepovedz: Odplatím zlé! Očakávaj na Hospodina, a pomôže ti.“ (Príslovia 20:22) Je to Boh, ktorý pomáha skrúšenému srdcu. Je to Boh, ktorý vytrhuje zo smrti skrze Ježiša Krista. Nikto iný a nič iné.

V 14. verši čítame: „Zmiluj sa nado mnou, Hospodine; vidz moje trápenie, ktoré znášam od tých, ktorí ma nenávidia, ty, ktorý ma vyzdvihuješ z brán smrti.“ Kto dokáže vyzdvihnúť z brán smrti? Žiadny človek. Žiadna udalosť. Nič. Jedine Boh sám môže túto vec vykonať. A túto vec vykonal Pán Ježiš. On nás vyzdvihol z brán smrti. Ale ak máme byť vyzdvihnutí, ak máme byť vytrhnutí zo smrti, potom musíme začať slovami, ktorými sa začína tento verš: „Zmiluj sa nado mnou.“ Toto musí byť prvé v našich ústach. Keď chcem prichádzať k Bohu, musím začať vyznaním: „Zmiluj sa nado mnou.“ Sme to my, ľudia, ktorí sú nedostatoční. Keď chcem chváliť Boha a svedčiť o všetkých jeho skutkoch a o všetkom, čo vykonal v mojom živote, o jeho spasení a plesať v ňom, ako to máme zapísané v 15. verši, tak musím začať slovami: „Zmiluj sa nado mnou!“ Toto je naša štartovacia čiara, odkiaľ máme začať, keď chceme porozumieť tomu, čo Boží Syn pre nás vykonal na kríži, a zažiť to.

Boh nezabúda. V 19. verši čítame: „Lebo nebude chudobný zabudnutý na veky; nádej

ponížených nezahynie na večnosť.“ Ako človek schudobnie? Presne tak, že začne slovami: „Zmiluj sa nado mnou.“ Pán Ježiš hovorí: „Blahoslavení chudobní duchom, lebo ich je nebeské kráľovstvo.“ (Matúš 5:3) To je naša nádej – nebeské kráľovstvo. A prečo sú chudobní duchom? Pretože sa ponížili. Preto, že začali slovami: „Zmiluj sa nado mnou, Hospodine.“ A potom našli v Bohu záchranu a odmenu: „Lebo ak je v budúcnosti nejaká odmena, tvoje očakávanie nebude vyfaté.“ (Príslovia 23:18). V Bohu je nádej človeka, len treba začať slovami: „Zmiluj sa nado mnou, Bože, lebo som sa prehrešil voči tebe. A chcem rozumieť tomu, čo Boží Syna urobil aj pre mňa.“ Zmiluj sa nado mnou, Hospodine, a uzdrav aj moje srdce! Toto je štartovacia čiara človeka a jeho odmena nebude vyfatá.

Boh všetko pripravil a ponúka záchranu tak, ako sme čítali v 17. kapitole Skutkov – ponúka všetkým ľuďom vieru, vzkriesiac Pána Ježiša Krista z mŕtvych. Všetko je pripravené a človeku stačí uveriť. Stačí pozrieť na golgotský kríž a uvidieť, že nádej je jedine vo viere v neho. V toho, ktorý položil za nás život.

Nádej je v Synovej smrti. Preto môžeme oslavovať Boha. Pretože si uvedomujeme, že sme skutočne len prach. Narodili sme sa v hriechu a keby nie Krista, všetci by sme zahynuli. Kristus je jediný, kto vyslobodzuje.

Boh je našou nádejou. Pán Ježiš je ten, v ktorého meno dúfame. Každú útechu a každú nádej máme v ňom. Veď akékoľvek súženie prichádza do nášho života, akékoľvek trápenie, vždy sa môžeme utiekať k nášmu Pánovi preto, že on nás nikdy neopustí a nikdy nás nezanechá. V ňom máme odpočinutie, v ňom máme nádej večného života. Vždy musíme pozeráť iba na neho. Na nášho milovaného Pána Ježiša Krista, ktorý uvádza pokoj do našich sŕdc.

